

Vergaderjaar 2014–2015

21 501-20

Europese Raad

21 501-02

Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Nr. 920

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 oktober 2014

Hierbij bied ik u de geannoteerde agenda aan van de Raad Algemene Zaken van 21 oktober 2014 en de geannoteerde agenda van de Europese Raad van 23 en 24 oktober 2014.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
F.C.G.M. Timmermans

GEANNOTEEERDE AGENDA EUROPESE RAAD VAN 23 EN 24 OKTOBER 2014 EN RAAD ALGEMENE ZAKEN VAN 21 OKTOBER 2014

Europese van Raad 23 en 24 oktober 2014

Klimaat / Energie

Tijdens de vorige ER in juni jl. is afgesproken dat de inzet is om tijdens de ER van oktober a.s. een politiek besluit te nemen over het Klimaat- en Energiepakket 2030 en energievoorzieningszekerheid. Dit besluit bepaalt mede de EU-inzet tijdens de Conference of Parties (COP20) in Lima in december. Besluitvorming over het klimaat- en energiepakket betreft de klimaatdoelen voor CO₂-reductie, hernieuwbare energie en energiebesparing die de Commissie heeft voorgesteld in het op 22 januari jl. gepubliceerde witboek *Beleidskader voor klimaat en energie in de periode 2020–2030* (COM(2014)15) en de op 23 juli jl. gepubliceerde mededeling over energie-efficiëntie (COM(2014) 520). Op het gebied van energievoorzieningszekerheid zal de ER spreken over de middellange- en langetermijnmaatregelen om de voorzieningszekerheid te vergroten, zoals geformuleerd in de voorzieningszekerheidsstrategie van de Europese Commissie (COM (2014) 330).

De Commissie stelt een bindend doel voor 40% broeikasgasreductie voor 2030 t.o.v. 1990 en verder doelen voor 27% hernieuwbare energie en 30% energiebesparing, te behalen op EU-niveau. Het broeikasgasreductiedoel wordt opgesplitst in 43% reductie in het Europese Emissiehandelssysteem (ETS) en 30% in de non-ETS sectoren, t.o.v. 2005. Dit laatste doel dient vertaald te worden in bindende nationale doelstellingen voor de lidstaten. Hoofddlijn van de Nederlandse inzet is een akkoord over een emissiereductiedoel van tenminste 40%. Een akkoord over een doel zal afhankelijk zijn van een totaalpakket waarin meerdere afwegingen aan bod komen, zoals eventuele ondersteunende doelen voor hernieuwbare energie en energiebesparing, versterking van het ETS en de verdeling van de opgave voor de non-ETS sectoren. Voor Nederland moet dit totaalpakket ambitieus maar realistisch en tegelijk ook betaalbaar zijn. De inzet van het Kabinet is dat Europese doelen voor CO₂-reductie, hernieuwbare energie en energiebesparing worden vastgesteld van 40%, 27% en 25% respectievelijk. Daarnaast pleit het kabinet voor versterking van het ETS, waardoor een betere beprijzing van CO₂ wordt gesteund. Een mondiaal level playing field is met het oog op het Europees concurrentievermogen en daarmee de werkgelegenheid in Europa noodzakelijk. Dit sluit ook aan bij de kabinetsbrief over groene groei. Indien in de mondiale context op enig moment overeenstemming wordt bereikt over een hoger CO₂-reductiepercentage dan 40% voor Europa, resulteert dit in hogere afgeleide percentages voor duurzame energie en energiebesparing. Inzake het kabinetsstandpunt ten aanzien van een bindende doelstelling voor hernieuwbare energie per lidstaat zal u, naar aanleiding van de motie Van Tongeren en Dik-Faber, separaat een brief toegaan.

Een doel van 30% energiebesparing correspondeert niet met het leidende doel van 40% broeikasgasreductie en zou voorts leiden tot zeer hoge nationale kosten. Het kabinet zet erop in dat de verdeling van het non-ETS doel zoveel mogelijk gebaseerd wordt op kosteneffectiviteit, zodat de CO₂-reductie daar in Europa plaatsvindt waar dat het meest efficiënt is. Wat betreft energievoorzieningszekerheid is het kabinet van mening dat een integrale aanpak van een goed functionerende interne energiemarkt, een goede Europese infrastructuur met voldoende mogelijkheden om van buiten (via havens, pijpleidingen en met LNG) energie te importeren en een ambitieus klimaat- en energiebeleid de beste verzekering tegen aanvoerverstoringen biedt. Daarbij is het van belang dat de Commissie

haar diplomatieke rol stevig invult om zo de energiebelangen van de EU als geheel te dienen. Het kabinet is geen voorstander van een centrale rol voor de Commissie bij internationale energieonderhandelingen. Ook is het kabinet geen voorstander van een nieuw procentueel doel voor interconnectie.

Een aantal Midden-Europese lidstaten, met name Polen, is minder ambitieus op klimaatgebied. Zij zien geen noodzaak tot snelle besluitvorming en willen financieel gecompenseerd worden voor de kosten van hun reductieinspanningen. Nederland en de andere landen van de Green Growth Group (o.a. het VK, Frankrijk, Duitsland, België, Denemarken, Zweden en Finland) zijn wel voor een snel besluit over een reductiedoel van ten minste 40% in 2030, mede met het oog op de mondiale klimaatonderhandelingen.

Economie

De Europese Raad zal de economische situatie in de EU bespreken. Dit zal gebeuren aan de hand van een presentatie van de Europese Commissie en gedachtewisselingen in de Raad. Er zijn op dit punt geen ER-conclusies voorzien. Uitgangspunt voor het kabinet hierbij is dat structurele hervormingen en groeibevorderende maatregelen gericht op economisch herstel en bevordering van de werkgelegenheid hand in hand gaan met gezonde overheidsfinanciën en stabilisatie van de financiële sector.

En marge van de ER zal ook een bijeenkomst van de eurozonetop plaatsvinden. Over de agenda is nog weinig bekend. Het Italiaanse Voorzitterschap heeft aangegeven te willen spreken over de agenda voor groei en banen en het bevorderen van investeringen. Nederland is van mening dat voor hogere groei en werkgelegenheid in Europa primair een agenda van meer structurele hervormingen zal moeten worden geïmplementeerd.

Internationale actualiteit

De Europese Raad zal waarschijnlijk spreken over buitenlandpolitieke onderwerpen Ebola, Irak/Syrië en Rusland/Oekraïne, mede in navolging van de bespreking op de Raad Buitenlandse Zaken op 20 oktober a.s. Voor de inzet van het kabinet op deze punten wordt verwezen naar de geannoteerde agenda voor de RBZ, die uw Kamer separaat toegaat.

Raad Algemene Zaken van 21 oktober 2014

Naast de voorbereiding van de Europese Raad spreekt de Raad Algemene Zaken over de volgende onderwerpen.

Governance macroregionale strategieën

De Raad bespreekt het rapport dat door de Commissie is opgesteld op basis van ervaringen met de Macro-regionale Strategieën voor de Baltische en Donau-staten (COM(2014)284). Op 22 oktober 2013 concludeerde de RAZ dat de strategieën hun waarde hebben aangetoond, maar dat planning en uitvoering ervan moeten worden verbeterd. Het nu voorliggende rapport doet aanbevelingen om de impact en resultaten van de strategieën verder te vergroten: sterker (nationaal) politiek leiderschap, goede coördinatie en meer helderheid over de organisatie. Deze aanbevelingen zijn reeds verwerkt in de door de RAZ in september jl. besproken Strategie voor de Adriatische en Ionische regio. Iedere macroregio zal zelf moeten besluiten hoe deze omgaat met de aanbevelingen in het rapport. Mede gezien de conclusies van de RAZ van 22 oktober 2013 verwelkomt

het kabinet de aanbevelingen. Overigens maakt Nederland geen deel uit van de bestaande macro-regionale strategieën.

Tweede thematische debat Strategische Agenda: «a union of freedom security and justice»

Er is een thematische discussie voorzien over de in juni 2014 door de Europese Raad vastgestelde strategische richtsnoeren over de toekomstige ontwikkeling van de JBZ-ruimte vanaf 2015. Deze richtsnoeren zijn onder meer opgesteld op basis van de inbreng van de lidstaten tijdens verschillende discussies in de JBZ-Raden. De Europese Commissie heeft haar visie uiteengezet in twee mededelingen getiteld «De EU-agenda voor justitie voor 2020 – Meer vertrouwen, mobiliteit en groei binnen de Unie» (COM(2014)144) en «Naar een open en veilig Europa» (COM(2014)154) ten aanzien van respectievelijk het terrein van Justitie en van Binnenlandse Zaken. Het kabinetsstandpunt inzake de Nederlandse visie op een toekomstig EU-JBZ beleidskader is aangeboden aan de Tweede Kamer en Eerste Kamer op 18 november 2013 (Kamerstuk 32 317, nr.196). De kabinetsappreciatie van de mededelingen van de Europese Commissie inzake de toekomstige ontwikkeling van de JBZ-samenwerking is aan beide Kamers verzonden op 17 april 2014 (Kamerstuk 32 317, nr. 227). De strategische richtsnoeren zoals deze zijn vastgesteld door de Europese Raad sluiten aan op de inzet van het kabinet, waarbij de nadruk ligt op consolidatie, implementatie en kostenefficiëntie. Deze vormen tevens de ijkpunten bij nieuwe voorstellen op het JBZ-terrein.

Toepassing artikel 10 Protocol 36 VWEU aangaande de VK opt-out en opt-back-in op JBZ terrein

Artikel 10 van Protocol 36 behorende bij het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) gaat over het einde van de vijfjarige overgangperiode, op 1 december a.s., ten aanzien van het Schengenacquis en het ex-derdepijleracquis. Het Verenigd Koninkrijk (VK) is een uitzonderingspositie overeengekomen, inhoudende dat het vanaf 1 december a.s. niet meer meedoet aan alle regelgeving op het gebied van de politieke en de justitiële samenwerking van vóór de inwerking-treding van het Verdrag van Lissabon (opt-out). Uit Protocol 36 volgt vervolgens dat het VK kan aangeven t.a.v. welke maatregelen het deelname wil hernieuwen (zgn. opt-back-in).

De Raad zal geïnformeerd worden over de stand van zaken aangaande de VK opt-out en opt-back-in. Het VK heeft aangegeven de deelname aan 35 politieke en justitiële maatregelen van het Schengen- en ex-derdepijler-acquis te willen hernieuwen. Voor de niet-Schengen maatregelen geldt dat de aanvraag van het VK wordt beoordeeld door de Commissie. Hierover is reeds akkoord bereikt tussen het VK en de Commissie, hetgeen per 1 december 2014 nog formeel bevestigd dient te worden. Voor Schengen maatregelen is besluitvorming bij unanimitie in de Raad nodig. Er bestaat brede steun onder de lidstaten voor een overeengekomen lijst met opt-back-in maatregelen (doc. nr. 10167/14). Ook Nederland kan instemmen met dit voorlopige resultaat. Tot dusverre is het echter nog niet gelukt de vereiste unanimitie te bereiken.